

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT XƏZƏR DƏNİZ GƏMİÇİLİYİ
AZƏRBAYCAN DÖVLƏT DƏNİZ AKADEMİYASI

"RİYAZİYYAT" kafedrası

"ELMDƏ VƏ TƏHSİLDƏ
KOMPÜTER TEXNOLOGİYALARI" fənnindən

MÜHAZİRƏ

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT XƏZƏR DƏNİZ GƏMİÇİLİYİ

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT DƏNİZ AKADEMİYASI

"RIYAZIYYAT" KAFEDRASI

FƏNN: "ELMDƏ VƏ TƏHSILDƏ KOMPÜTER TEXNOLOGİYALARI"

MÜHAZİRƏ

Magistr təhsil pilləsinin

050 618 «Oəmiqayınna və gəmi təmiri mühəndisliyi»,

050 619 «Gəmi energetik qurğulann istismarı mühəndisliyi»,

050 620 "Dəniz naviqasiyası mühəndisliyi»,

060 623 «Nəqliyyatda daşımaların və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi»,

060 626 «Elektrik mühəndisliyi»,

060 628 «Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi»

ixtisas qrupları üçün

ADDA-mn "Riyaziyyat" kafedrasının
25 iyun 2013 -cü il tarixli iclasının. İsaylı protokolu
ilə təsdiq edilmişdir.

B/m.Nəbiyeva Cəmalə Oruc qızı

ƏDOİHYVAT SİYAHISI

A1; ' İUHOB C.B. H ap. CpеАСТBU /mcTиtиnиoиiHOpo oбыMeHHa. M'тOАHKa, TexHonorиHи, Hиiv-ipyMcyrapнfi. / Hoa. pea. 3.0. ^jKаниiaиiBHJиn. - C116.: EXB-MeTep6ypr, 2003. - 33-»

I > 1 M. Aниiiiparиn.иe cpeACTBa IBM PC.:3иi[тiиKJioi!e;tHиH.-Cтiб.:ниTep,2003.-923c.

3;1\; !ш.:1 H.F. Пн<|>opMamиoиnи,иe rcxнojiогHиH B oopаз0Baиnн: VиcS тиcoдиe aji« cryA-BUCиH. ПСА. yнcó. 'JaBeAcннfi. - M.: AKUACMиHи, 2003.

c.снuиoв A. II. Hи<|>opMaтHKa.— Cтiб.: I'иTep, 2002.— 608 c.

Tep xиnи B.B. MoфiCjiHpoиaииe B cнreMC MATLAB. MacTb J. OCиOBy paдoTи B MA T'LAB. гipакTиHиeKoe тиcoдиe., HoсoKycиeиK, 2005.

Tepcxtm B. B. OCиOBy MOAELиHPOBАНHиH n MATLAB. MacTЛ 2. Simulink, YHeO'Hoie ИCи .диe., HOBOKY'иHCYK, 2005.

17. KoHApaиoB B.E., KopojiеB C.B. MATLAB KSK cнTe.vta nporpaMMпpoBaиHиH итiyиno-TcxHиH'ieCKHx pacиeTOB. - M.: Mnp, 2002. - 3 5 0 c.

D)a\:[pc!iaT.A.Cиe"reMa aBTOMaTиzHpoиOHHOi'O Koiнpojiy 3HamiH //MaTepнajиbт VIII M.A.:!_, napo.иOH KoiшepcHиnи «OTKpbiToe oбpaз0BaHиe B POCиH XXI BeKa». M. M Jt.'H, 2000. - C. 25-29.

/..cиr.иpa I'aғiyeva, G.Hoсoнov, S.Cobrayızalo «Инformatika və İKT» dars vəsaiti Bakı -2011. »!I soh.

DbOí 'oi I'oiogov «Proqramlaşdırma dilləri» Bakı -2011,272 soh.

<'() : ubiyeva «Int'omiatikanın praktiki osasları» dars vəsaiti, Bakı-2012

MÜNDƏRICAT

Mühazirə 1. İnformasiya haqqında anlayış və onun növləri.	
İnformasiya xidməti. (2 saat).....	2
Lıformasiyaanlayışı.....	3
1.2. İnformasiyanın formaları və təsvir üsulları.....	3
1.3. İnformasiyanın yığılması, saxlanması, ötürülməsi, çevrilməsi və emal olunması.....	4
1.4. İnformasiyanın ölçü vahidləri.İnformasiyanın kodlaşdırılması.....	4
Mühazirə 2. Kompüter texnologiyasının texniki vasitələri.(2 saat).....	5
2.1. İnformasiya texnologiyalarının tarixi. EHM-in arxitekturası.....	6
2.2. EHM-in təsnifatı.....	7
2.3.Şəbəkə təhlükəsizliyi.....	9
Mühazirə 3. Fərdi kompüterin daxili qurğuları və onları funksiyaları.(2 saat)12	12
3.1. Fərdi kompüterlər.....	13
3.2. "QWERTY" necə yaranıb ?.....	15
Mühazirə 4. Fərdi kompüterin xarici qurğuları və onları təyinatı, funksiyaları. (2 saat).....	18
4.1. Fərdi kompüterin təsnifatı.....	18
4.2. Xarici qurğular.....	20
Mühazirə 5. Proqramlaşdırmanın əsasları.(2 saat).....	22
5.1. Tətbiqi proqram təminatı.....	22
5.2. Proqramlaşdırma dilləri.....	24
5.2.1. Maşın dili.....	25
5.2.2 Assembler.....	26
5.3 Paskal dilində şərti keçid operatorları.....	27
Mühazirə 6. Fərdi kompüterin proqram təminatı. Əməliyyat sistemləri və onları fayl strukturu. (2 saat).....	33
6.1. Paskal dilinin əlifbası.....	33
6.2. Proqram təminatı.....	38
6.3.Windows əməliyyat sistemi.....	40
6.4. Fayllar üzərində əməliyyatlar.....	44
Mühazirə 7. Stolüstü nəşriyyat sistemləri. Mətnlərin emal edilməsi.(2 saat)..	47
7.1 .WORD mətn redaktoru.....	47
7.2. Yeni sənədin yaradılması.....	50
7.3. Mətnlərin yaddaşda saxlanması.....	50
Mühazirə 8. Cədvəl prosessoru. Elektron cədvəllər və onlardan istifadə texnologiyası.(2 saat).....	51

8.1. İşçi sahə fraqmenti.....	52
8.2. Microsoft Office Publisher.....	54
8.3. Excel elektron cədvəli haqqında ümumi məlumat və təsnifatı.....	56
8.4. Oyuğun ünvan anlayışı.....	61
8.5. Verilənlərin tipləri.....	62
Müəlliflər 9. Verilənlər bazası və strukturu. İdarəetmə sistemləri.....	63
9.1. Verilənlər bazası və onun tərkib hissələri.....	63
9.2. Unikal və açar sahələr.....	65
9.3. VBİS ACCESS obyektləri.....	66
9.4. ACCESS-də cədvəl və formaların yaradılması.....	69
Mühazirə 10. Süni intellektin sistemləri.(2 saat).....	74
10.1. MS POWER POINT proqramı.....	74
10.2. Slaytların struktur rejimində əlavə edilməsi.....	75
10.3. İnformatika və süni intellekt sistemləri.....	78
10.4. İntellektual sistemləri.....	79
10.5. Süni intellekt sistemlərində biliyin təsviri.....	81
10.6. Ekspert sistemlərinin yaradılması.....	82
Müəlliflər 11. Kompüter şəbəkəsi və kompüterlərarası əlaqənin təşkili.	
Lokal şəbəkələr və onların növləri.(2 saat).....	87
11.1. Kommunikasiya qurğuları.....	89
11.2. Kompüter şəbəkələri.....	91
Mühazirə 12. İnternetdə ünvanlanma, İP-ünvanların quruluşu. TCİP protokolları, onları təyinət. Domen adları sistemi, serveri və xidməti.(2 saat)	92
12.1. İnternet Explorer brauzerləri.....	92
12.2. File Transfer Protokol.....	96
Mühazirə 13. İnternet axtarış sistemləri. Axtarış kataloqları və axtarış göstəriciləri.(2 saat).....	98
13.1. İnternet.....	101
13.2. Kompüter virusları.....	104
Mühazirə 14. Web səhifələrin hazırlanmasında HTML dilindən istifadə texnologiyası. (2 saat).....	106
H.1. World Wide Web.....	107
Mühazirə 15. Multimedia sistemləri. Öyrədici və nümayişdirici proqramlar və onlardan istifadə texnologiyası. (2 saat).....	109
15.1. Əməliyyat sistemlərinin tipləri.....	109
15.2. Əməli yaddaşın idarə edilməsi.....	112
15.3. Distant təhsil haqqında məlumat.....	113
Ədəbiyyat siyahısı.....	118